

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**METEOROLOJİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2012 YILI
DENETİM RAPORU**

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yürütölen düzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıőtır.

İÇERİK

**A- METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KURUM BÜTÇESİNE İLİŞKİN
2012 YILI DENETİM RAPORU (1-7)**

**B- METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİNE İLİŞKİN 2012 YILI DENETİM RAPORU (11-16)**

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(KURUM BÜTÇESİNE İLİŞKİN)
2012 YILI DENETİM RAPORU

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözencilik denetimi sonucu hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	1
METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAKKINDA BİLGİ.....	2
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI	4
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	5
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	6
DENETİM GÖRÜŞÜ	7
VURGULANACAK HUSUSLAR	7

KISALTMALAR

MGM: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

DMİ: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

WMO (World Meteorological Organization): Dünya Meteoroloji Teşkilatı

ECMWF (The European Centre For Medium-Range Weather Forecasts): Avrupa Orta Vadeli Meteorolojik Tahminler Merkezi

EUMETSAT (European Organization for the Exploitation of Meteorological Satellites): Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı

ECOMET (Economic Meteorology): Avrupa Meteorolojik Fayda Grubu

ALADIN (Numerical Weather Prediction Project): Kısa Vadeli Orta-Ölçek Hava Tahminleri Konsorsiyumu

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAKKINDA BİLGİ

Orman ve Su İşleri Bakanlığına bağlı genel bütçeli bir kuruluş olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü 10 Şubat 1937 tarih ve 27 sayılı kanunla kurulmuş olup, tüm meteorolojik faaliyetlerin yürütülmesinden sorumludur. Teşkilat ve görevleri 8 Ocak 1986 tarih ve 3254 sayılı Kanun ile yeniden düzenlenmiştir. Son düzenleme, 2 Kasım 2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 657 sayılı KHK ve 16 Ocak 2012 tarih ve 28175 sayılı resmi Gazetede yayımlanan 2011/2632 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılmıştır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, ülke genelinde yayılmış geniş bir istasyon ağı ve üç bine yaklaşan (4002 kadrodan 2968 adedi dolu) personeliyle askerî ve sivil sektörün meteorolojik desteğini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün Merkez Teşkilatında; meteorolojik hizmetleri yürütmek üzere yedi Daire Başkanlığı (Tahminler Dairesi Başkanlığı, Gözlem Sistemleri Dairesi Başkanlığı, Araştırma Dairesi Başkanlığı, Meteorolojik Veri İşlem Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı ve İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı), Hukuk Müşavirliği, Teftiş Kurulu Başkanlığı ve Döner Sermaye İşletmesi Müdürlüğü bulunmaktadır.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatı ise; 15 Meteoroloji Bölge Müdürlüğü ile bunlara bağlı 66 meydan, 132 sinoptik, 8 ravinsonde, 10 meteoroloji radarı, 765 insansız otomatik meteoroloji gözlem istasyonundan oluşmaktadır.

Meteoroloji Gözlem Ağı (31.12.2012 tarihi itibarıyla)

Sayı	Adı
15	Meteoroloji Bölge Müdürlüğü
66	Meydan (hizmet verilen havaalanı 56 tanesinde OMGİ bulunmakta olup 3. sırada yazılmış olan 765 OMGİ içerisinde yer almaktadır.)
765	Sinoptik, Klimatolojik, Deniz, Havaalanı ve Özel Amaçlı Otomatik Meteoroloji Gözlem İstasyonu (OMGİ)
132	Sinoptik rasat yapılan istasyon: (36 adedi 2.sırada yazılmış olan 66 Havaalanı içinde, 96 adedi 3.sırada yazılmış olan 765 OMGİ içinde yer almaktadır.)
8	Yüksek Atmosfer Gözlem İstasyonu (Ravinsonde)
10	Meteoroloji Radarı

Ülkemizde, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, meteoroloji alanında çalışmalar yaparak, tahmin ve uyarılar yayınlarak milli ekonomiye, toplumsal refaha, can ve mal güvenliğinin sağlanmasına ve yaşam kalitesinin artırılmasına katkıda bulunmaya çalışmaktadır. Hizmet sunulan ana sektörler olan; savunma, ulaştırma ve tarımın yanında meteorolojik ihtiyaçları gün

geçtikçe artan turizm, sanayi, enerji, şehircilik, adalet, tıp, denizcilik ve çevre başta olmak üzere birçok ekonomik ve sosyal konu kurumun hizmet alanına girmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün Mali Yapısı

Meteoroloji Genel Müdürlüğü, 5018 sayılı Kanuna göre genel yönetim kapsamında merkezi yönetim bütçesine dâhil bir kamu kuruluşudur.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2012 yılı için öngörülen toplam ödenek tutarı 183.830.190,00 TL olup, bunun;

95.396.000,00 TL'si Personel Giderleri,

17.102.000,00 TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri,

18.050.000,00 TL'si Mal ve Hizmet Alım Giderleri,

21.926.000,00 TL'si Cari Transferler,

31.356.190,00 TL'si Sermaye Giderleri'nden oluşmaktadır.

2012 yıl sonu itibariyle yapılan harcamalar toplamı ise 166.745.238,00 TL olup, bunun;

95.203.400,00 TL'si Personel Giderleri,

17.005.440,00 TL'si Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri,

16.017.796,00 TL'si Mal ve Hizmet Alım Giderleri,

21.765.161,00 TL'si Cari Transferler,

16.753.441,00 TL'si ise Sermaye Giderleri'nden oluşmaktadır.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Genel Bütçe kapsamındaki Meteoroloji Genel Müdürlüğünün muhasebe hizmetleri merkezde Orman ve Su İşleri Bakanlığı Merkez Saymanlık Müdürlüğü, illerde Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğü, ilçelerde ise Mal Müdürlüğü tarafından yerine getirilmektedir. Genel Müdürlüğe ait farklı muhasebe birimlerince gerçekleştirilen mali işlemlere ilişkin yevmiye kayıtları Say2000i programı üzerinden çıkarılarak temin edilmiştir.

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanan “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”ın 5 inci maddesi gereğince Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler şunlardır:

- a) *Birleştirilmiş veriler defteri,*
- b) *Geçici ve kesin mizan,*
- c) *Bilanço,*
- ç) *Belgeler;*
  - 1) *Kasa sayım tutanağı,*
  - 2) *Banka mevcudu tespit tutanağı,*
  - 3) *Alınan çekler sayım tutanağı,*
  - 4) *Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,*
  - 5) *Teminat mektupları sayım tutanağı,*
  - 6) *Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,*
  - 7) *Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.*
- d) *Bütçe uygulama sonuçlarına ait tablolar:*
  - 1) *Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,*
  - 2) *Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,*
- e) *Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.*

Denetlenen kamu idaresi, yukarıda sayılan belgelerin hiç birisini sunamamıştır. Bunun nedeni mevcut mali yapı ve muhasebe sisteminden kaynaklanan Genel Müdürlükle ilgili ödeme ve diğer işlemlerin birçok saymanlıktan/muhasebe biriminden yapılması ve bu işlemlerin konsolide edilememesidir.

2012 yılında yapılan denetim, “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”ın 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 8 ve 11 inci madde hükümleri ile Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci madde hükümlerine göre ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile getirilen düzenlemeler çerçevesinde;

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Yönetimi kurumun tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri çerçevesinde Sayıştay, yürütülen denetimler sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı;5018 sayılı kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmektedir.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; denetim prosedürleri ve teknikleri uygulanması ve risk değerlendirmesi yoluyla

gerçekleştirilir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların içerisinde üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Ancak, bu hususlarla ilgili 2012 yılı denetimine ilişkin olarak “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından sağlanamamıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 49 uncu maddesinde, Muhasebe sisteminin; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulup yürütülmesi ve kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulması öngörülmüştür. Anılan Kanunun 61 inci maddesinde de Genel Bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinin Maliye Bakanlığınca yürütüleceği ve gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine vereceği, hüküm altına alınmıştır.

Kurumsal bazda düzenlenecek temel mali tablolar olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu öncelikle kamu idaresi yöneticilerini bilgilendirecektir. Ayrıca bu tablolar denetime sunulacak ve kamuoyuna açıklanacaktır.

Kanunda öngörülen amaç böyle iken, görüş vermemize esas temel mali tabloları üretecek olan Maliye Bakanlığınca kurulan muhasebe sistemi (Say2000İ), genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için kurumsal bazda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunu doğru bir şekilde üretmemektedir. Maliye Bakanlığı Sayıştay denetimine esas olacak tüm mali tabloların oluşturulabilmesine imkan verecek yevmiye kayıtlarının, kurumsal bazda, 2013 yılı itibarıyla kaydedilmesine başlanacağını beyan etmiştir.

Bu konu genel bütçe kapsamındaki tüm kamu idarelerini ilgilendirmesi nedeniyle daha ayrıntılı olarak Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunda açıklanmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Denetim görüşü oluşturabilmek için “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”ın 5 inci maddesi gereğince Sayıştaya gönderilmesi gereken mali rapor ve tablolar ile bilgi ve belgeler kamu idaresi yönetimi tarafından, belirtilen formata uygun ve tam olarak sağlanamadığından, Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2012 yılına ilişkin mali rapor ve tabloları hakkında görüş bildirilememektedir.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Denetim görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususun TBMM'nin dikkatine sunulmak üzere belirtilmesine gerek görülmüştür:

Kurumun İstanbul Kadıköy ve Samsun Atakum'da faaliyette bulunduğu taşınmazlar üzerindeki tahsislerin kaldırılması ile hizmet binalarının başka yerlere taşınmasının; Meteoroloji Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun, şehirleşmenin iklim üzerindeki etkisinin tespit edilmesi ve Dünya Meteoroloji Örgütü normlarına göre meteorolojik veri dizini oluşturulmasına ilişkin hükümlerine aykırı olduğu ve yer değişikliğinin uzun süreli aynı yerde elde edilmiş olan meteorolojik veri dizinini bozarak önemli bir kamu kaynağı kaybına yol açtığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında özetle; “gözlem istasyonlarımızın şehirleşme sonucunda binaların arasında kalması, ağaç veya diğer engelleyicilerin oluşması gibi sebeplere bağlı olarak; gözlem veri serisinin değişime uğraması, ölçüm yapılan sahanın temsil özelliklerinin değişmesi veya kaybolması, elde edilen verilerin doğruluğunun azalması vb. sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Bu tür durumlarda, daha iyi ölçüm ve temsil özelliği olan alanlar tespit edilerek, gözlem istasyonlarının yer değişikliği yapılmak suretiyle bu alanlara taşınması zorunlu bir çözüm olarak zaman zaman uygulanmaktadır. Sayıştay denetim raporunda yer alan öneriye uygun olarak, zorunlu haller dışında istasyon yer değişikliğinin yapılmaması ve meteorolojik veri serisinin sürekliliğinin sağlanması konusunda gerekli hassasiyet gösterilecek; gözlem ağının iyileştirilmesi ve genişletilmesi çalışmalarında bu husus göz önünde bulundurulacaktır.” denilmiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ)
2012 YILI DENETİM RAPORU

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dñzenlilik denetimi sonucu hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR.....	11
MGM DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ HAKKINDA BİLGİ	12
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	13
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	14
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	14
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	15
DENETİM GÖRÜŞÜ	15
VURGULANACAK HUSUSLAR.....	15

KISALTMALAR

MGM: Meteoroloji Genel Müdürlüğü

DMİ: Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

ICAO: (International Civil Aviation Organization): Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü

EUROCONTROL: (The European Organisation for the Safety of Air Navigation):
Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı

WMO: (World Meteorological Organization): Dünya Meteoroloji Teşkilatı

AWOS: (Automated Weather Observation System): Otomatik Meteorolojik Bilgi
Ölçüm ve Raporlama Sistemi

ATIS: (Automatic Terminal Information Service): Otomatik Terminal Bilgi Yayını
Hizmeti

CNS: (Communication, Navigation, Surveillance): Sivil Havacılık Alanında
Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim

ATM: (Air Traffic Management): Hava Trafik Yönetimi

TAV: T.A.V. Havalimanları İşletmeciliği A.Ş.

MGM DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ HAKKINDA BİLGİ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi, Bakanlıkların Kuruluş ve Görev Esasları Hakkında 3046 sayılı Kanunun 40 ve geçici 2 inci maddesine uygun olarak hazırlanan ve 03.11.1994 tarih ve 22100 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Döner Sermaye İşletme Yönetmeliği” hükümleri çerçevesinde faaliyetlerine başlamış olup yeniden düzenlenerek 16.06.2009 tarih ve 27260 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren, bilahare 19.02.2011 tarih ve 27851 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak tadil edilen “Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği” hükümleri çerçevesinde faaliyet göstermektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesinin görevleri; Meteorolojik hizmetin gerektirdiği aletler, cihazlar, tesis, donanım ve araçların onarım ve bakımlarını yapmak ve aletlerin ayar, kalibrasyon (ölçümleme) ile ilgili malzeme desteğini sağlamak, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığından izinleri alınan yatırımların gerçekleştirilmesi için gerekli işlemleri yapmak, Genel Müdürlüğün merkez ve taşra birimlerince üretilmiş olan her türlü bilgi, belge, rapor, bülten, rasat, harita ve hava tahminlerini bu konudaki Kanuni kısıtlamalar saklı kalmak şartı ile bedeli mukabilinde isteklilere vermek olarak özetlenebilir.

Döner Sermaye İşletmesinin gelirleri; EUROCONTROL Teşkilatından(Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı) seyrüsefer hizmetleri karşılığı sağlanan gelirler, faaliyet alanları ile ilgili iş ve hizmetler karşılığı alınan ücretler, faiz, komisyon, kiralama ve reklâm gelirleridir. Döner Sermaye İşletmesinin 2012 yılı gelirlerine baktığımızda, toplam gelirlerin % 91,2’lik kısmının Seyrüsefer Hizmeti Gelirlerinden oluştuğu, bakım onarım gelirlerinin % 4,2 ile ikinci sırada ve Meteorolojik Bilgi Satış Gelirlerinin ise % 2,7 ile üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Döner Sermaye İşletmesinin giderleri: Döner Sermaye hasılatından her ay hazineye aktarılan tutarlar, Genel Müdürlük hizmetlerinde çalışan personele ilgili mevzuat uyarınca ödenmesi gereken ücret, ikramiye, iş sonu tazminatları ve diğer özlük haklarına ait giderler; Personelin yurtiçi ve yurtdışı geçici görev yolluk giderleri; Merkez ve taşra birimleri için her türlü demirbaş eşya ve mefruşat alım giderleri ve haberleşme, ilan, ulaşım ve taşıma ile kırtasiye giderleri olarak özetlenebilir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanan “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”ın 5 inci maddesi gereğince MGM Döner Sermaye İşletmesi tarafından hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgeler şunlardır;

- a) *Birleştirilmiş veriler defteri,*
- b) *Geçici ve kesin mizan,*
- c) *Bilanço,*
- ç) *Belgeler;*
  - 1) *Kasa sayım tutanağı,*
  - 2) *Banka mevcudu tespit tutanağı,*
  - 3) *Alınan çekler sayım tutanağı,*
  - 4) *Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,*
  - 5) *Teminat mektupları sayım tutanağı,*
  - 6) *Değerli kağıtlar sayım tutanağı,*
  - 7) *Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.*
- d) *Bütçe uygulama sonuçlarına ait tablolar:*
  - 1) *Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,*
  - 2) *Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,*
- e) *Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.*

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği gereğince düzenlenen ve Kurumca tarafımıza sunulan defter, tablo ve belgeler aşağıda belirtilmiştir;

- a) Dönem sonu faaliyet raporu (Örnek: 34)
  - 1) Bilânço
  - 2) Gelir Tablosu
  - 3) Satışların Maliyeti Tablosu
  - 4) Sermaye Hareketleri Tablosu
  - 5) Nakit Akım Tablosu
- b) Geçici ve kesin mizanlar
- c) Envanter defterinin bir örneği ve ekli tutanaklar
- ç) İşletme bütçesi
- d) Yevmiye defteri

e) Döner sermayeli işletmeler yıllık gayrisafi hasılat ve kâr bildirimini.

Tarafımıza sunulan defter ve belgeler her ne kadar “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”a dayanılarak hazırlanmamış olmakla birlikte, aynı içerikte olması nedeniyle sunulan bahse konu defter ve belgelerin denetim ve görüş için yeterli olduğu değerlendirilmiştir.

2012 yılında yapılan denetim, yukarıda gösterilen ve denetime sunulan defter, belge, tutanak ve tablolar ile” *Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”ın 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 8 ve 11 inci madde hükümleri ile Sayıştay Kanunu’nun 7 ve 8 inci madde hükümlerine göre ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile getirilen düzenlemeler çerçevesinde ;

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Yönetimi, kurumun tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu hükümleri çerçevesinde Sayıştay, yürütülen denetimler sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ve mali tablolarının doğru ve güvenilir olduğuna ilişkin makul güvence elde etmek ile mali yönetim ve iç kontrol sistemini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Meteoroloji Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmesi 2012 yılına ilişkin yukarıda belirtilen mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Denetim görüşümüzü etkilememekle birlikte aşağıdaki hususların TBMM'nin dikkatine sunulmak üzere belirtilmesine gerek görülmüştür:

1- Meteoroloji Genel Müdürlüğü, havacılık alanında verdiği hizmetlerden dolayı, uluslararası anlaşma gereği EUROCONTROL Teşkilatı (Avrupa Hava Emniyeti Teşkilatı)'ndan maliyetlerine karşılık milli pay olarak gelir elde ederken, bu alanda verdiği bir kısım hizmetlerin maliyetinin karşılığını EUROCONTROL Teşkilatından almadığı tespit

edilmiştir. Türkiye'ye ait milli maliyetlere ilişkin EUROCONTROL tarafından hava sahası kullanıcılarından yapılan tahsilât, toplam olarak DHMİ'ye gönderilmekte, milli maliyetin ülke içindeki kurumlara paylaşımı, DHMİ ile diğer kurumlar (Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) arasında ortaklaşa yürütülen maliyet hesaplamaları çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. EUROCONTROL tarafından hazırlanan seyrüsefer ve yer hizmetleri çizelgesine göre, Meteoroloji tarafından verilen hizmetler % 50 oranında yer hizmetleri (yaklaşma, konma, konaklama vb.) olduğu halde, Meteoroloji Genel Müdürlüğü EUROCONTROL'den sadece Seyrüsefer Hizmet Gelirlerinden pay almakta, terminal hizmet gelirlerinden pay almamaktadır. EUROCONTROL gelirlerinden eksik tahsilât yapıldığı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Genel Müdürlüğümüz tarafından kurulan komisyon, havalimanlarındaki meteorolojik hizmetlerin verilebilmesi için, MGM ve DHMİ arasındaki görev ve işbirliği esaslarının; meteorolojik ofis ve ekipman standartlarının; terminal ve İşletme hizmetlerine yönelik (yaklaşma, konma, konaklama vb gibi) olarak verilen meteorolojik hizmet bedellerinin tespit ve tahsiline ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik bir protokol taslağı hazırlamış ve bir nüshası DHMİ'ye, 14.03.2013 tarih ve 11649 sayılı yazı ekinde gönderilmiş olup cevap beklenilmektedir." denilmiştir.

2- Meteoroloji Genel Müdürlüğünce, 2012 yılında, DHMİ'ye 791.925,00-TL; özel meydanlarda ise Atatürk TAV A.Ş., Esenboğa TAV A.Ş., Dalaman ATM Havalimanı Yapım ve İşletme A.Ş. ve Antalya Fraport-IC Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeciliği A.Ş.'ye toplam 669.023,00-TL olmak üzere tüm havaalanlarında toplam 1.460.948,-TL hizmet binaları ve rasat parkları kiralari ödenmiştir. Meteoroloji Genel Müdürlüğü 3254 sayılı kuruluş kanunu gereğı havacılık destek hizmetleri vermekte olup, bu hizmetlerinin karşılığında herhangi bir kâr elde etmemektedir. Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatının kriterlerine göre, her havaalanında ulusal veya uluslararası meteorolojik bilgi taleplerini karşılayabilecek bir meteoroloji ofisinin bulunması zorunludur. Dolayısıyla MGM, uçuş için zorunlu meteorolojik bilgi hizmetlerini vermektedir. Bu hizmetleri kâr içeren bir ücret karşılığında kullanıma sunmadığı için, verdiği hizmetlerin yanı sıra kira ödemesinin yasal dayanağının bulunmadığı düşünülmektedir. Nitekim havalimanlarında hizmet veren Emniyet Genel Müdürlüğü, Gümrük Müsteşarlığı gibi kamu kurumları da kira ödememektedir. Bu nedenle, Meteoroloji Genel Müdürlüğünün, DHMİ'ye alan tahsis ücreti (kira) ödememesi gerektiğı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “raporda belirtilen öneriler göz önünde tutularak, yürürlükte olan kira sözleşmesinin tekrar gözden geçirilmesini ve denetim raporu doğrultusunda yürürlükteki kira sözleşmesinin yenilenmesi hususu DHMİ'ye bildirilecektir.” denilmiştir.